

raturi, ki obseza material za kulturno zgodovino rusko pod carjem Aleksandrom I. — Andrijevičeve Sibirije v XIX. veku, prišel je na svetlo 1. zvezek. — Starčevskij izdaja slovar v 12 jezikih (švedski, nemški, litv., poljski, sorbski, rusinski, češki, slovaški, ogrski, hrvaški, slavon. in rumunski) Na svetlo je prišel že drugi zvezek. — Gončarevega zbranih spisov 9. zvezek je natisnen v 10.000 izvodih. — Gogolovih del je izšel 5. zvezek 10. natiska. — Dostojevskega del 10. zvezek je natisnen v 12.000 izvodih. — Gljeb Uspenskega dela tiskajo v cenéni izdavi; dva zvezka po 12.000 izvodov. — Mežov je izdal že 7. zvezek svoje bibliografije ruske zgodovinske literature (l. 1865.—1876.) —

Dně 11. majnika t 1 umrl je v Peterburgu Mihail Saltykov Ščedrin, prvi satirik ruski. Smrt ga je rešila bolezni, ki ga je mučila že dolgo. Porodil se je dně 15. januarija l. 1818. v Tverski guberniji.

F. H.

Prijateljica Puškinova. C. Arps opozoruje med Nemci prvi na ženo, ki je vasedila v Puškinovo srce čut za lepoto národnega govora, národnih pripovedek in pesmi, ki je vplivala s tem na njegov jezik in na predmete njegove poezije. To ni bila kaka krasotica, ki bi očarala pesnika moža, bila je njegova pěstunja Irina Rodionovna. Količkokrat je sedela po zimi v topli sobi. Zunaj je bril veter ter je metal sneg na ókna; v izbi je ležal pri pèči črnolasi dečko Puškin, poslušal je starko, ki mu je pripovedovala bajke, o ribiči in ribici itd. Dečko je vzrasel slaven pesnik, ponos domovine svoje, katerega ime slaví tudi tujec. Odveč bi bilo povpraševati, kakor povprašuje Reinholt v svoji zgodovini ruske literature, ali bi bil Puškin kdaj takó slaven pesnik, ko bi Irine Rodionovne ne bilo, gotovo je pa, da mu je navdala pěstunja s svojimi pripovedkami fantazijo in brnila takó prva na struno, katera je pela potem vse življenje. Še odrasel mož je poslušal rad Irino, nje bajke in národne pesmi. Nekatere je zapisal on sam, kakor o »ribiči in ribici«, »o čudni véverici«, »o utopljenici«. Rodionovna je umrla l. 1828. stara 70 let. Kakó je ljubila gojenca svojega, naj kaže pismo, katero mu je pisala l. 1826., saj ne kaže le nje ljubezni do njega, temveč po zlogu svojem je tudi prav vzor nepokvarjene národne stilistike. »Ljubi moj prijatelj, Aleksander Sergejevič! Dobila sem pismo in denar, katera ste mi poslali, za vse te darove sem Vam hvaležna iz vsega srca. — Vedno Vas imam v srci in v mislih, le kadar spim, Vas pozabim. Pridi k nam v Mihalovskoje (Puškinovo posestvo v Pskovski guberniji), angeljček moj, vse konje ti bom poslala na pot. Pričakovala Vas bom in prosila Boga, naj nam dá svodenje. Zdravstvuj, prijatelj, Aleksander Sergejevič. Za zdravje Vaše sem vzela iz prosfore (kruh za obhajilo) sredico ter sem dala moliti za Vas v cerkvi in molim sama. Bodи takó srečen, prijatelj, da ti bo samemu prav. Jaz sem zdrava, hvala Bogu, poljubljam Vam roko in ostajam Vaša Vas jako ljubeča pěstunja

Irina Rodionovna.«

F. H.

(Po Mag. f. d. Lit. des In- und Ausl. 1889.)

Poljska književnost. Radzimirski in Gororak izdajeta listine iz arhivov knezov Lubartovicz in Sanguszko v Slavutu (Lvov 1888). Do sedaj so prišla na svetlo pisma z let 1284.—1506.

Krakovska akademija je izdala »Modlitwy Wacława«, krasen spomenik iz 15. veka. Prepisal ga je krakovski prof. Malinowski iz originala v Pešti.

Eliza Orzeszko je izdala povest v treh zvezkih „Nad Niemnem“ (Varšava, Gebethen in Wolf). Kritika hvali to delo, da je najboljše izmed vseh, ki so prišla v zadnjih dveh letih na svetlo.

F. H.

K nazivu: »Narobe Katón«. V »Ljublj. Zvonu« IX. 441. pravi L. Pintar: »Dosedaj so mislili, kakor je videti, razlagalci Prešérnovega napisa na Stanka Vraza pri tem citatu na starejšega Katona. V tem zmislu n. pr. je pisal l. 1885. Andrej Fékonja (Kres